

Aktivita	Popis aktivity	Typ aktivity	Pro jaké věkové skupiny je vaše služba primárně určena?	Formát akce	Název knihovny	Kraj	Kontaktní osoba – jméno	Kontaktní osoba – e-mail, telefon	Informace online	Jak se v tom cítíte?	Prostor na vaše další poznámky
kontaktní centrum, informační bod, adaptační dětský klub, kurzy češtiny	začít hned, zapojit všechny, kteří chtějí – zevnitř i zvenku, komunikovat aktivity vevnitř i venku, koordinovat potřebné aktivity	snižujeme bariéry v užívání knihovny (v podmínkách, v porozumění...), pomáháme se zorientovat, zprostředkováváme informace, učíme češtinu, propojujeme, adaptujeme, budujeme interkulturní porozumění, vyvracíme mýty a dezinformace	Předškoláci (do 6 let), Mladí dospělí (18 - 26 let), Dospělí (18+ let), Rodiče, Senioři (60+ let)	charita, zájmový klub, setkávání, poradenství	Městská knihovna Louny	Ústecký	Dagmar Kučerová	kucerova@mkl.cz 736 645 912	www.mkl.cz	je to pořádná práce	
Dopoledne pro rodiny s dětmi/Панок для батьків з дітьми	Motiv je zřejmý - snaha pomoci. Do aktivity jsme se zapojili ve spolupráci s Ukrajinským spolkem pro Východní Čechy, Integračním centrem v HK, spolkem Organizace pro pomoc uprchlíkům a Univerzitou Hradec Králové. Prvotním cílem bylo vytvořit bezpečné místo pro rodiče s dětmi, kde by si mohli odpočinout a alespoň částečně obnovit duševní pohodu. Dopoledne pro rodiny s dětmi - vyžaduje jednoho pracovníka - tlumočnice a další 1 - 2 pracovnice, odvíjí se od počtu příchozích. Koutek je zatím využíván pouze na 2 hodiny dopoledne, je na zvážení, jestli by dopoledne nebylo vhodnější.	snižujeme bariéry v užívání knihovny (v podmínkách, v porozumění...), pomáháme se zorientovat, zprostředkováváme informace, propojujeme, poskytujeme prostor (školám/úřadům/vlastním aktivitám komunit), vyvracíme mýty a dezinformace, bavíme, nabízíme volnočasové aktivity	Předškoláci (do 6 let), Školáci (6 - 15 let), Rodiče	charita, kroužek pro děti, přednáška	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové	Královéhradecký	Vladimíra Buchtová	vladimira.buchtova@svkhk.cz 733 539 751	https://www.svkhk.cz https://bit.ly/3id8WAJ	Je dobré vědět, že se u nás budou uprchlíci dobře cítit. Že můžeme i prakticky přispět k situaci např. sbírkou potravin pro potravinovou banku, přednáškou, nebo nabídkou příjemného prostředí knihovny. Pocit solidarity je vždy pro obě strany přínosný. Opět se potvrzuje, že česká společnost je v kritické situaci velmi akční a schopná rychle reagovat na aktuální potřeby občanů v tísni.	
Kurzy ČJ pro cizince	Jedná se o kurzy českého jazyka pro ukrajinské uprchlíky pořádané ve spolupráci s Centrem pro cizince JMK. Každý kraj má svoje Centrum pro integraci cizinců https://www.integracnicentra.cz (název se může mírně lišit dle kraje). My se inspirovali ve Vsetíně, kde spolupracují s tím zlínským. Odezva z centra byla v podstatě okamžitá. Byla nám nabídnuta pomoc se zaškolením, předáním materiálů pro výuku a s požadavky na lektory v rámci náboru. Na nás bylo udělat nábor lektorů, kterých se nám za víkend přihlásilo více než 20. Pro začátek jsme vypsalí 3 kurzy (každý pro 12, max. 15 lidí), Centrum zajistí proškolení lektorů, předá materiály pro výuku, know-how. Centrum v JMK bude lektory i financovat. Kurzy budou intenzivní – 3x týdně po dobu cca 2-3 měsíců. Na nás bylo zajistit prostory, kde by výuka mohla probíhat. Stačí místnost pro cca 15 lidí, tabule (flipchart) a nějaké ozvučovací zařízení (notebook s repro, samotné repro, bluetooth repro, cokoliv).	učíme češtinu, adaptujeme, poskytujeme prostor (školám/úřadům/vlastním aktivitám komunit)	Dospělí (18+ let)	kurz	Městská knihovna Blansko	Jihomoravský	Lukáš Dlpa	reditel@mk.blansko.cz	Měli jsme na našem FB profilu náborový letáček na lektory a pro účastníky kurzu.	Je super, že funguje spolupráce. Inspirací byla knihovna ve Vsetíně, kde už kurzy probíhají. Doporučuji tedy obrátit se na příslušná Centra v kraji. Mají bohaté zkušenosti s výukou ČJ pro cizince a dokážou určitě pomoci.	

Knihovna zdarma	Mimořádnou novelou Knihovního řádu Městské knihovny v Praze bylo stanoveno, že všichni občané Ukrajiny starší 15 let jsou osvobozeni od evidenčního poplatku při zápisu do knihovny a také zápis je zjednodušen na úroveň zápisu občanů EU. Tedy, že stačí pouze prokázat totožnost bez nutnosti prokázat usazenost v ČR. Zjednodušení bylo využíváno zejména na začátku, kdy nebylo jasné, jaká a kdo dostane víza. Zápis do knihovny zdarma platí i nadále. Stačí se prokázat dokladem vydávaným Ukrajinou nebo vízem. Pozn. děti do 15 a senioři nad 75 let mají zápis do MKP zdarma standardně.	snižujeme bariéry v užívání knihovny (v podmínkách, v porozumění...)	Dospělí (18+ let)	přístup k absenčním službám	Městská knihovna v Praze	Hlavní město Praha	Lenka Hanzlíková	lenka.hanzlikova@mlp.cz	https://www.mlp.cz/cz/o-knihovne/knihovni-rad/1838-zapis-do-knihovny-zdarma-pro-obcany-ukrajiny/	Mám radost, že se to podařilo velmi rychle a v návaznosti na Krajské asistenční centrum pomoci pro uprchlíky před válkou na Ukrajině, které v Ústřední knihovně fungovalo 3 dny, než se z kapacitních důvodů přesunulo do větších prostor.	
ČJ pro ukrajinsky mluvící	Knihovnice a dobrovolníci učí 1,5 hod. bloky, počet studentů průměrně 15, 10 dopoledních kurzů a 3 kurzy večerní (zatím). Vzhledem k tomu, že nepřichází stálá skupina (skupiny se různě mění podle toho, jak kdo pracuje nebo vyřizuje nejruznější úřady), tak nelze učit podle učebnice. Děláme hlavně konverzaci, čteme a opravujeme chyby.	učíme češtinu	Teenageři (13 - 19 let), Mladí dospělí (18 - 26 let), Dospělí (18+ let), Rodiče, Senioři (60+ let)	kurz, setkávání	Městská knihovna Sedlčany, příspěvková organizace	Středočeský	Blanka Tauberová	tauberova@knihovna-se.cz	www.knihovna-se.cz		
Pomoc s adaptací a integrací krajanů z Ukrajiny do běžného života.	Knihovna umožnila ubytování ve svých hostinských pokojích dvěma ženám se synem - studentem z Charkova, které si přivezly psa a kočku. Syn se připravuje na složení maturity, zkoušku z češtiny a přijímací zkoušky na VŠ v ČR. Obě ženy jsou kolegyně z práce a po nastěhování se hned zapojily do koordinace volnočasových aktivit, které knihovna nabízí pro uprchlíky z Ukrajiny. Spolupracujeme se zřizovatelem, KACPU, ÚP ČR, Ústeckou nemocnicí, Centrem pro integraci, Dobrovolnickým centrem, Charitou, Diakonií, školami a dalšími kulturními organizacemi a své zkušenosti sdílíme s ostatními knihovnami v ČR. Pro adaptaci nabízíme ve vybraných časech volnočasové aktivity s konverzací v češtině (herna s aktivitami pro matky s dětmi, kreativní dílna s tvořením, klubovna s možností využití stavebnic a ozobotů, polytechnická dílna s 3D tiskem, hudební setkání, doučování. Připravili jsme edukační balíčky (desky, slovník, abeceda, blok,...) se vstupenkou do knihovny k bezplatnému využití služeb - využití prostor, PC s internetem, wifi, kopírování, prezenční výpůjční služby, přístup do databází, e-výpůjčky, neformální jazykové kurzy, otevřené konverzační kurzy češtiny s vycházkami, nabití telefonů, toalety, ... Ve spolupráci s Centrem pro integraci připravujeme jazykové kurzy s možností zkoušky z češtiny, ve spolupráci se zapojenými organizacemi (kraj, město, KACPU, ÚP, ...) chceme natočit spot pro příchod uprchlíky, se zřizovatelem chceme vydat dvojjazyčný příběh pověstí pro děti a jejich rodiče po zajímavých místech našeho regionu s vouchery na volný vstup (zoopark, rozhledny, zámky, národní parky, lanovky). Pomáháme s vyplňováním formulářů a zajištěním práce, uspořádali jsme sbírku oblečení, jídla a pro uprchlíky	snižujeme bariéry v užívání knihovny (v podmínkách, v porozumění...), pomáháme se zorientovat, zprostředkováváme informace, učíme češtinu, propojujeme, adaptujeme, poskytujeme prostor (školám/úřadům/vlastním aktivitám komunit), budujeme interkulturní porozumění, zaměstnáváme (nebo nabízíme dobrovolnické pozice, stáže atd.), bavíme, nabízíme volnočasové aktivity	Předškoláci (do 6 let), Školáci (6 - 15 let), Teenageři (13 - 19 let), Mladí dospělí (18 - 26 let), Dospělí (18+ let), Rodiče, Senioři (60+ let)	kurz, zájmový klub, setkávání, kreativní dílna, poradenství	Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem	Ústecký	Jana Linhartová	linhartova@svkul.cz		Cítím se dobře v tom, když mohu pomáhat druhým a nemusím myslet na hrůzy, které se dějí kousek od nás. Vážím si kolegů, kteří to mají podobně, a snažím se svým příkladem přesvědčit ostatní, aby ukázali sílu a nezbytnost českých knihoven v oblasti vzdělávání a podpoře komunit. Věřím v konec války a ve změnu pohledu veřejnosti na knihovny. Výuka češtiny mě dobíjí, baví a věřím, že pokud by nás potkala podobná situace, že by nám všem pomohli také. Mrzí mě přístup některých kolegů a nechuť měnit své zvyky a učit se novým věcem.	Je skvělé, že umíme držet pohromadě a sdílet.

	i domácí mazlíčky. Do aktivit jsem chtěla zapojit většinu zaměstnanců ze služeb a zajistila proškolení s profí lektorkou na téma "Jak se nebát učit češtinu", ale mnoho se jich nepřihlásilo. Předpokládala jsem setkání knihovníka s menší skupinou uprchlíků s běžnou konverzací v češtině v rámci pracovní doby, bohužel se toho kolegové bojí, přesto, že se do těchto aktivit zapojilo vedení. Naše aktivity vnímám jako velkou příležitost nejen pro nás, ale pro všechny knihovny, které za dobu pandemie přišly o čtenáře i výpůjčky. Bohužel to tak nevnímají všichni zaměstnanci, ale snad to brzy pochopí. Veškeré aktivity mně zabírají spoustu času, ale jsem ráda, že může právě naše knihovna takto pomáhat a ukazovat svou nezbytnost. Přemýšlela jsem o zřízení dětských adaptačních skupin v knihovně ve spolupráci s naším zřizovatelem, ale asi opět narazím. Chceme se inspirovat dalšími knihovnami a pokusíme se zajistit platy z ÚP na naše ubytované kolegyně na pozice programových a koordinačních pracovníků aktivit pro uprchlíky.									
Jednorázově divadélko česko-ukrajinsky	Mapujeme, kolik a jak staré jsou děti v okolních ZŠ, zapisujeme si příp. kontakt na některou z ukraj. uprchlic, která přijde do knihovny a má třeba učitelské vzdělání a ochotu zapojit se. Chystáme pravidelné sobotní čtení pro děti v ukrajinštině a jednorázově se konala představení loutkohercká v cze a ukr. Nyní se vzděláváme v oblasti výuky češtiny jako druhého jazyka v CIC, účastníme se webinářů SKIP a chystáme setkávání pro ukrajinské děti a jejich rodiče nad českými knížkami. Pro přihlašování Ukrajinců do knihovny jsme si přichystali ukrajinskou verzi vyplněné přihlášky pro lepší porozumění, neboť přihlášku máme pouze v české a anglické verzi.	snižujeme bariéry v užívání knihovny (v podmínkách, v porozumění...), pomáháme se zorientovat, zprostředkováváme informace, poskytujeme prostor (školám/úřadům/vlastním aktivitám komunit), budujeme interkulturní porozumění, zaměstnáváme (nebo nabízíme dobrovolnické pozice, stáže atd.), vyvracíme mýty a dezinformace, bavíme, nabízíme volnočasové aktivity	Předškoláci (do 6 let), Školáci (6 - 15 let), Rodiče	kroužek pro děti, čtení, Divadélko	Ústřední knihovna Městské knihovny v Praze (Odd. pro děti a mládež)	Hlavní město Praha	Marie Kočová	marie.kocova@mlp.cz 222 113 341	https://www.mlp.cz/cz/akce/e20900-ukrajinska-sobotni-pohadka/	Osobně i jako odd. knihovny jsme ve stavu hledání nejlepších cest, jak pomoci.
Ukrajinský klub	Komunitní setkávání a hravé vzdělávání pro děti i dospělé z Ukrajiny.	snižujeme bariéry v užívání knihovny (v podmínkách, v porozumění...), pomáháme se zorientovat, zprostředkováváme informace, propojujeme, adaptujeme, poskytujeme prostor (školám/úřadům/vlastním aktivitám komunit), budujeme interkulturní porozumění, bavíme, nabízíme volnočasové aktivity	Předškoláci (do 6 let), Školáci (6 - 15 let), Teenageři (13 - 19 let), Mladí dospělí (18 - 26 let), Dospělí (18+ let), Rodiče, Senioři (60+ let)	zájmový klub, setkávání, kreativní dílna, poradenství	KVK Liberec	Liberecký	Mgr. Marcela Freimuthová	freimuthova@kvkli.cz	https://www.kvkli.cz/ukrajinci/ukrajinsky-klub-	Máme velkou radost, že se klub hezky rozjel, je o něj zájem. Přichází stále více lidí. Spolupracujeme s organizací ADRA a jejich dobrovolníky. Spolupráce se výborně osvědčila. Do aktivity se zapojují i Ukrajinci, kteří zde již žijí delší dobu. Snažíme se navázat spolupráci i s dalšími organizacemi např. Galerie Liberec, Skautská organizace aj.